

Antopäivä: 23.12.2016	Voimaantulopäivä: 1.1.2017	Voimassa: Toistaiseksi
Säädösperusta:		
Ilmailulaki (864/2014) 47 ja 113 §, sellaisena kuin 47 § on muutettuna lailla ilmailulain muuttamisesta (61/2016)		
Täytäntöönpantava EU-lainsäädäntö:		
-		
Muutostiedot:		
Tällä määräyksellä kumotaan Liikenteen turvallisuusviraston 14.11.2013 antamat määräykset PEL M2-91, Kielitaitotarkastajat ja kielitaitokokeelle asetettavat vaatimukset (TRAFI/14435/03.04.00.00/2013) ja PEL M2-92, Rajoitettu radiopuhelimenhoitajan kelpuus ja siihen liittyvät kielitaitovaatimukset (TRAFI/14439/03.04.00.00/2013).		

Ilmailun kielitaitovaatimukset ja kielitaidon arviointi

SISÄLTÖ

1	SOVELTAMISALA	2
2	MÄÄRITELMÄT	2
3	OIKEUDET JA RAJOITUKSET	2
4	RADIOPUHELIMENHOITAJAN KELPUUTUKSEN JA KIELITAITOMERKINNÄN MYÖNTÄMINEN	3
5	KIELIT AidON OSOITTAMINEN	3
5.1	Yleiset vaatimukset	3
5.2	Suomen kielen kielitaitomerkintä	4
5.3	Englannin kielen kielitaitomerkintä	4
6	KIELIT AidON ARVIOINTI	4
6.1	Yleiset vaatimukset	4
6.2	Kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen järjestäminen ja sisältö	5
7	KIELITAITOMERKINTÖJEN VOIMASSAOLOAIKA, VOIMASSAOLON JATKAMINEN JA UUSIMINEN	6
7.1	Kielitaitomerkinnän voimassaoloaika	6
7.2	Ensimmäinen kielitaitomerkintä	6
7.3	Kielitaitomerkinnän voimassaolon jatkaminen	6
7.4	Kielitaitomerkinnän uusiminen	7
8	KIELITAITOTARKASTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET	7
9	VALTUUTETUN KIELITAITOTARKASTAJAN OIKEUDET JA NIIDEN RAJOITUKSET	7
9.1	Oikeudet	7
9.2	Rajoitukset	8
10	KIELITAITOTARKASTAJAN VALTUUTUKSEN VOIMASSAOLO	8
10.1	Voimassaoloaika	8
10.2	Voimassaolon jatkaminen	8
10.3	Uusiminen	8
11	KIELITAITOTARKASTAJAN ESTEELLISYYS	9
	Liite 1: KIELIT AidON ARVIOINTI	10

1 SOVELTAMISALA

- 1.1 Tämä määräys koskee lentokoneen ja helikopterin lentolupakirjojen¹ haltijoita sekä lennonjohtajaoppilaita, lennonjohtajia ja lennontiedottajia. Siinä määrätään myös kielitaidon arvioinnista, kielitaitokokeiden sisällöstä ja kielitaitotarkastajia koskevista vaatimuksista.
- 1.2 Tätä määräystä sovelletaan lisäksi niihin purjelento-, ilmapallo-, ultrakevyt- ja autogiro-lentäjän lupakirjan haltijoihin, jotka haluavat lupakirjaansa kielitaitomerkin.
- 1.3 Tässä määräyksessä tarkoitetun kielitaidon määrittämiseen sovelletaan komission asetuksen (EU) N:o 1178/2011 liitteen I lisäyksessä 2 sekä komission asetuksen (EU) N:o 2015/340 liitteen I lisäyksessä 1 julkaistua Kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO) kielitaidon arviointiasteikkoa. Muissa määräyksissä olevat viittaukset määräykseen PEL M2-91 tai määräykseen PEL M2-92 ja sen liitteeseen 1 katsotaan viittauksiksi tähän määräykseen ja edellä mainittuihin asetusten lisäyksiin.

2 MÄÄRITELMÄT

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

kielitaidon arvioinnilla yleisnimitystä, joka kattaa sekä kielitaitokokeen että kielitaitotarkastuksen

kielitaitokokeella Liikenteen turvallisuusviraston laatimaa tai muuta viranomaisen hyväksymää koetta, jota käytetään lentolupakirjan haltijan tai lennonvarmistushenkilöstön kielitaidon tason määrittämiseen. Kielitaitokoe on aina suoritettava ensimmäistä kielitaitomerkin varten tai kielitaitomerkin tason korottamiseksi.

kielitaitotarkastajalla Liikenteen turvallisuusviraston valtuuttamaa henkilöä, jolla on oikeus ottaa vastaan kielitaitokokeita ja/tai kielitaitotarkastuksia

kielitaitotarkastuksella suullista koetta, jonka kielitaitotarkastajaksi valtuutettu tarkastuslentäjä ottaa vastaan lentokokeen tai tarkastuslennon yhteydessä, tai jonka kielitaitotarkastajaksi valtuutettu lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden tarkastaja ottaa vastaan lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden arvioinnin, koulutuksen tai operatiivisten työtehtävien yhteydessä. Kielitaitotarkastuksessa määritetään lentolupakirjan haltijan tai lennonvarmistushenkilöstön kielitaidon taso kielitaitomerkin voimassaolon jatkamista varten.

3 OIKEUDET JA RAJOITUKSET

- 3.1 Kohdassa 1.1 tarkoitetuilla lentolupakirjan haltijoilla on oltava lupakirjassaan rajoitettu radiopuhelimenhoitajan kelpuus. Rajoitetun radiopuhelimenhoitajan kelpuutuksen haltija sekä lennonjohtajaoppilas, lennonjohtaja ja lennontiedottaja ovat oikeutettuja käyttämään radiopuhelinta ilmailun radiotaajuuksilla niillä kielillä, joista hänen lupakirjassaan on kielitaitomerkin ja joiden ilmaliikennepalvelun tarjoaja on ilmoittanut olevan käytettävissä kyseisellä alueella. Suomen ilmaliikennepalvelussa käytettävät kielet ilmoitetaan Finavian julkaisemassa ilmailukäsikirjassa (AIP Finland).

---

¹ Kevyiden ilma-alusten lupakirja (LAPL (A/H)), yksityislentäjän lupakirja (PPL(A/H)), ansiolentäjän lupakirja (CPL(A/H)), liikennelentäjän lupakirja (ATPL(A/H)), usean ohjaajan miehistölupakirja (MPL(A)) sekä ilmalaivojen ja pystysuoraan nousevien lentokoneiden ohjaamiseen oikeuttavat lupakirjat.

- 3.2 Edellisestä kohdasta poiketen lennontiedottajaksi koulutettavilla on oikeus käyttää koulutustyöpisteensä radiopuhelinta koulutustilanteessa kouluttajansa valvonnassa.
- 3.3 Ilmailulupakirjaa varten peruskoulutusta suorittava henkilö saa harjoitella sen kielen käyttöä, jonka kielitaitomerkinä hän on hankkimassa, koululennolla ja hyväksytyyn koulutusohjelman mukaisella yksinlennolla ilman kyseistä kielitaitomerkinä.
- 4 RADIOPUHELIMENHOITAJAN KELPUUTUKSEN JA KIELITAITOMERKINNÄN MYÖNTÄMINEN
- 4.1 Rajoitetun radiopuhelimenhoitajan kelpuutuksen ja kielitaitomerkinän myöntäminen edellyttää, että hakija esittää hakemuksessaan todistuksen hyväksytysti suoritetusta radiopuhelimenhoitajan kokeesta. Lisäksi hakijan on esitettävä todistus hyväksytysti suoritetusta kielitaitokokeesta tai kohdan 5.2.1 tai 5.3.2 vaatimusten täyttymisestä.
- 4.2 Rajoitetun radiopuhelimenhoitajan kelpuutuksen ja kielitaitomerkinän myöntää hakemuksesta Liikenteen turvallisuusvirasto. Myönnetystä kelpuutuksesta ja kielitaidosta tehdään merkinnät hakijan lupakirjaan.
- 4.3 Hakijan on oltava suorittanut Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymän koulutusluvan haltijan hyväksytyllä radiopuhelimenhoitajan kurssilla antama koulutus taikka lennonjohtajaoppilaan tai lennontiedottajan lupakirjaan johtavan koulutusohjelman mukaisesti annettu koulutus.
- 5 KIELITAITIDON OSOITTAMINEN
- 5.1 Yleiset vaatimukset
- 5.1.1 Kielitaitokokeessa hakijan on osoitettava hallitsevansa ilmailun radiopuhelinliikenne englannin kielellä ilmailuyhteisössä yleisesti ymmärrettävällä tavalla. Kielitaidon on vastattava vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon tasoa 4.
- 5.1.2 Ensimmäistä kielitaitomerkinä tai kielitaitomerkinän tason korotusta varten on aina suoritettava Liikenteen turvallisuusviraston laatima tai muu viranomaisen hyväksymä, nykyiset vaatimukset täyttävä kielitaitokoe.
- 5.1.3 Kielitaitomerkinän uusimiseksi tai sen voimassaolon jatkamiseksi on suoritettava joko edellä tarkoitettu kielitaitokoe tai lentolupakirjan haltijan tarkastuslennon taikka lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden arvioinnin, koulutuksen tai operatiivisten työtehtävien yhteydessä tehtävä kielitaitotarkastus. Kielitaitotarkastuksista määrätään tarkemmin kohdissa 6.2.2 ja 6.2.3.
- 5.1.4 Kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen ottaa vastaan Liikenteen turvallisuusvirasto tai sen valtuuttama kielitaitotarkastaja.
- 5.1.5 Kielitaitomerkinä suomalaisen lupakirjaan myönnetään muussa Euroopan unionin (EU) jäsenvaltiossa tai EFTA-valtiossa suoritettuna kielitaitokokeen perusteella. Näissä tapauksissa Liikenteen turvallisuusvirastolle toimitettavassa kielitaitomerkinä koskevassa hakemuksessa on esitettävä kyseisen valtion ilmailuviranomaisen hyväksymä todistus hyväksytysti suoritettuna kielitaitokokeesta.

5.2 Suomen kielen kielitaitomerkinä

5.2.1 Suomen kielen tason 6 kielitaitomerkinä myönnetään hakemuksesta:

- a) suomen kielen syntyperäiselle puhujalle, jonka johonkin lupakirjaan tai kelpuutukseen johtava koulutus ja kokeet on järjestetty suomen kielellä, tai
- b) koulutusluvan haltijan antaman todistuksen perusteella hakijalle, joka puhuu suomen kieltä äidinkielen tasoisesti ja jonka johonkin lupakirjaan tai kelpuutukseen johtava koulutus ja kokeet on järjestetty suomen kielellä, tai
- c) hakijalle, joka puhuu suomen kieltä äidinkielen tasoisesti ja jonka hakemuksessa on Liikenteen turvallisuusviraston valtuuttaman kielitaitotarkastajan tai tehtävään erikseen valtuutetun Liikenteen turvallisuusviraston tarkastajan antama, hakijan haastatteluun perustuva todistus hakijan suomen kielen taidosta.

5.2.2 Muissa tapauksissa hakijan on suomen kielen kielitaitomerkinän saadakseen esitettävä äidinkieleltään suomenkielisen kielitaitotarkastajan haastatteluun perustuva lausunto hakijan ilmaisuun liittyvästä kielitaidosta, jonka mukaan hakijan suomen kielen taito vastaa vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon tasoa 4.

5.3 Englannin kielen kielitaitomerkinä

5.3.1 Englannin kielen kielitaitomerkinä myönnetään hakemuksesta hakijalle, jonka hakemukseen on liitetty todistus hyväksytysti suoritetusta englannin kielen kielitaitokokeesta vähintään tasolla 4.

5.3.2 Englannin kielen tason 6 kielitaitomerkinä voidaan lisäksi myöntää englannin kielen syntyperäiselle puhujalle asiakirjatodisteiden ja kielitaitotarkastajan suorittaman haastattelun perusteella ilman erillistä kielitaitokoea.

6 KIELITAIDON ARVIOINTI

6.1 Yleiset vaatimukset

6.1.1 Käytettävän kielitaitokokeen tai arviointimenettelyn on oltava Liikenteen turvallisuusviraston hyväksymä. Liikenteen turvallisuusvirasto tunnustaa myös muun EU:n jäsenvaltion tai EFTA-valtion hyväksymän kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen.

6.1.2 Kielitaitokokeen tai arviointimenettelyn on määritettävä lupakirjan hakijan tai haltijan kyky puhua ja ymmärtää radiopuhelinliikenteessä käytettävää kieltä. Kielitaitokokeessa tai kielitaitotarkastuksessa on selvitettävä tarkastettavan kyky käyttää sekä radiopuhelinliikenteen vakiosanontoja (fraseologiaa) että yleiskieltä. Tarkastettavan on osoitettava, että hän kykenee kielen avulla viestimään tehokkaasti, selviytymään odottamattomista tilanteista ja oikaisemaan väärinkäsityksiä, ja että hänen käyttämänsä murre tai korostus on ilmaisyhteisössä yleisesti ymmärrettävä.

6.1.3 Kielitaitokokeessa tai kielitaitotarkastuksessa on määritettävä tarkastettavan suullinen kielitaito, kuullun ymmärtäminen ja kyky vuorovaikutteiseen keskusteluun vieraalla kielellä. Tarkemmat ohjeet kielitaidon arviointiin annetaan tämän määräyksen liitteessä 1.

- 6.1.4 Kokeessa tai kielitaitotarkastuksessa käytettävät materiaalit on pidettävä luottamuksellisina.
- 6.2 Kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen järjestäminen ja sisältö
- 6.2.1 Kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen keskusteluosuudessa käytettävien aiheiden on oltava sopusoinnussa tarkastettavan ilmailulupakirjan tason kanssa. Aiheisiin on kuuluttava normaalista ilmailutoiminnasta poikkeavien tilanteiden hallintaa ja keskusteluun on sisällyttävä odottamattomia käänteitä, joihin tarkastettava ei voi ennalta valmistautua. Keskustelu ei saa sisältää pelkästään radiopuhelinliikenteen fraseologiaa, vaan sen on mitattava tarkastettavan kykyä keskustella yleisistä ja ilmailuun liittyvistä aiheista riittävän tarkasti, sujuvasti, selkeästi ja ymmärrettävästi.
- 6.2.2 Lentolupakirjan haltijan kielitaitotarkastus kielitaitomerkinän voimassaolon jatkamista tai uusimista varten voidaan suorittaa lentokokeen tai tarkastuslennon yhteydessä, mikäli tarkastuslentäjällä on valtuutus myös kielitaidon tarkastamiseen. Tällöin tarkastettavan on hoidettava radiopuhelinliikenne lennon aikana tarkastettavalla kielellä. Lisäksi yleiskielen hallinta on tarkastettava edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitetun keskustelun avulla joko ennen lentoa tai sen jälkeen.
- 6.2.3 Lennonjohtajan tai lennontiedottajan kielitaitotarkastus kielitaitomerkinän voimassaolon jatkamista varten voidaan suorittaa pätevyyden arvioinnin, koulutuksen tai operatiivisten työtehtävien yhteydessä, mikäli lennonvarmistushenkilöstön pätevyyden tarkastajalla tai kouluttajalla on valtuutus myös kielitaidon tarkastamiseen. Lisäksi yleiskielen hallinta on tarkastettava edellä kohdassa 6.2.1 tarkoitetun keskustelun avulla. Kielitaitotarkastuksesta on ilmoitettava tarkastettavalle etukäteen.
- 6.2.4 Jos tarkastettava haluaa korottaa kielitaitomerkinsä tasoja, hänen on aina suoritettava Liikenteen turvallisuusviraston laatima tai muu viranomaisen hyväksymä kielitaitokoe. Tasoja ei voi korottaa tarkastuslennolla, lentokokeessa tai lennonvarmistushenkilöstön koulutuksen, pätevyyden arvioinnin tai työtehtävien yhteydessä.
- 6.2.5 Tarkastettavan on kielitaitokokeeseen tai kielitaitotarkastukseen tullessaan todistettava henkilöllisyytensä.
- 6.2.6 Kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen tulokseksi on merkittävä kielitaidon heikoimman osa-alueen tulos. Arvioitavat osa-alueet ovat ääntäminen, sanasto, rakenteet, puheen sujuvuus, vuorovaikutus ja kuullun ymmärtäminen.
- 6.2.7 Kielitaitotarkastajan on toimitettava hyväksytysti suoritettua tai hylättyä kielitaitokoetta tai kielitaitotarkastusta koskeva kirjallinen todistus Liikenteen turvallisuusvirastolle. Tarkastettavalle on annettava kopio todistuksesta.
- 6.2.8 Jos tarkastettava on hylätty kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen yhdessä osa-alueessa, vain kyseinen osa-alue on suoritettava uudelleen samalle kielitaitotarkastajalle. Jos tarkastettava on hylätty kahdessa tai useammassa osa-alueessa, koko koe on suoritettava uudelleen.
- 6.2.9 Kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen keskusteluosuus on tallennettava mahdollista myöhempää tarkastusta varten. Kokeen tai tarkastuksen järjestäjän on säilytettävä

siihen liittyvät asiakirjat ja tallenteet vähintään kyseisen kielitaitomerkinän voimassaoloajan ja lentolupakirjan haltijoiden tason 6 merkintöjen osalta vähintään 10 vuoden ajan. Hylätyn kokeen tai tarkastuksen asiakirjat ja tallenteet on säilytettävä kuuden vuoden ajan. Asiakirjat ja tallenteet on pyydettyäessä esitettävä Liikenteen turvallisuusvirastolle.

6.2.10 Kielitaitotarkastajan tekemään päätökseen voi hakea muutosta siten kuin ilmailulain 17 luvussa säädetään.

7 KIELITAITOMERKINTÖJEN VOIMASSAOLOAIKA, VOIMASSAOLON JATKAMINEN JA UUSIMINEN

7.1 Kielitaitomerkinän voimassaoloaika

Rajoitettu radiopuhelimenhoitajan kelpuutus on voimassa toistaiseksi. Radiopuhelimenhoitajan kelpuutus on käyttöoikeudellinen edellyttäen, että siihen liittyvät kielitaitomerkinät ovat voimassa. Kielitaitomerkinät ovat voimassa seuraavasti:

- taso 6 on lentolupakirjan haltijoilla voimassa toistaiseksi eikä sitä tarvitse uusida; lennonvarmistushenkilöstöllä englannin kielen taso 6 on voimassa yhdeksän vuotta ja suomen kielen taso 6 rajoittamattomasti,

- taso 5 on kaikilla voimassa kuusi vuotta,

- taso 4 on voimassa lentolupakirjan haltijoilla neljä vuotta ja lennonvarmistushenkilöstöllä kolme vuotta.

7.2 Ensimmäinen kielitaitomerkinä

Ensimmäisen kielitaitomerkinän tekee hakemuksesta kielitaitokokeesta annetun todistuksen perusteella Liikenteen turvallisuusvirasto.

Kielitaitotarkastaja voi hakijan pyynnöstä antaa lentolupakirjan haltijalle kielitaitomerkinän väliaikaisen käyttöoikeuden heti kielitaitokokeen suorittamisen jälkeen. Merkinä tehdään Liikenteen turvallisuusviraston lomakkeelle LU6002, Temporary rating / Kelpuutuksen väliaikainen käyttöoikeus.

Ensimmäisen kielitaitomerkinän voimassaoloaika alkaa hyväksytysti suoritettuna kielitaitokokeen päivämäärästä. Merkinä on voimassa edellä mainittujen tasokohtaisten voimassaoloaikojen mukaisesti.

7.3 Kielitaitomerkinän voimassaolon jatkaminen

Kielitaitomerkinän voimassaolon jatkamismerkinnän tekee Liikenteen turvallisuusvirasto tai Liikenteen turvallisuusviraston tehtävään valtuuttama kielitaitotarkastaja. Lupakirjaan merkitään kyseessä oleva kieli, kielitaidon taso, kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen suorituspäivämäärä, voimassaolon päättymispäivämäärä sekä merkinän tekijän hyväksyntätodistuksen tai valtuutuksen numero ja allekirjoitus.

Kun kielitaitomerkinän voimassaoloa jatketaan, sen voimassaolo lasketaan alkavaksi edellisen kielitaitomerkinän voimassaolon päättymispäivästä, mikäli uusi kielitaitokoe tai kielitaitotarkastus on suoritettu voimassaolon päättymistä edeltäneiden kolmen kuukauden aikana.

7.4 Kielitaitomerkin­nän uusiminen

Vanhentuneen kielitaitomerkin­nän uusii hakemuksesta Liikenteen turvallisuusvirasto tai Liikenteen turvallisuusviraston tehtävään valtuuttama kielitaitotarkastaja.

Uusitun kielitaitomerkin­nän voimassaolo alkaa hyväksytysti suorit­etun uuden kielitaitokokeen tai kielitaitotarkastuksen päivämäärästä ja merkitään kohdan 7.3 mukaisesti.

8 KIELITAITOTARKASTAJIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

- 8.1.1 Rajoitetun radiopuhelimenhoitajan kelpuutuksen myöntämiseen, voimassaolon jatkamiseen ja uusimiseen vaadittavia kielitaitokokeita tai kielitaitotarkastuksia saavat ottaa vastaan vain Liikenteen turvallisuusviraston tähän tehtävään valtuuttamat kielitaitotarkastajat.
- 8.1.2 Kielitaitokokeita tai kielitaitotarkastuksia tekevällä kielitaitotarkastajalla on oltava tehtävään soveltuva koulutus ja pätevyys. Hän voi olla joko hyvän kielitaidon omaava ilmailun asiantuntija tai kielen asiantuntija, jolla on hyvä ilmailun yleistuntemus.
- 8.1.3 Kielitaitotarkastajaksi hyväksyttävällä ilmailun asiantuntijalla on oltava ammattilentäjän lupakirja taikka lennonjohtajan tai lennontiedottajan lupakirja, tai hänellä on oltava ollut tällainen lupakirja vaadittavine merkintöineen voimassa viimeksi kuluneiden viiden vuoden aikana ennen hänen ensimmäistä hyväksymistään kielitaitotarkastajan tehtävään. Lisäksi hänellä on oltava riittävä kokemus ilmailutoiminnasta.
- 8.1.4 Kielitaitotarkastajaksi hyväksyttävällä kielen asiantuntijalla on oltava korkeakoulututkinto, johon sisältyy tarkastettavan kielen opintoja pää- tai sivuaineena, sekä riittävä kokemus ilmailuun liittyvistä tehtävistä.
- 8.1.5 Kielitaitotarkastajan on osallistuttava Liikenteen turvallisuusviraston järjestämään tai hyväksymään kielitaitotarkastajakoulutukseen ja hänen on suoritettava hyväksytysti Liikenteen turvallisuusviraston järjestämä tai hyväksymä kielitaitokoe. Kielitaitotarkastajan oman kielitaidon on vastattava vähintään ICAOn kielitaidon arviointiasteikon taso 5.
- 8.1.6 Kielitaitotarkastajalle asetettujen vaatimusten täyttäminen ei yksin oikeuta kielitaitotarkastajan valtuutuksen saamiseen, vaan valtuutuksia myöntäessään Liikenteen turvallisuusvirasto ottaa huomioon kielitaitotarkastajien alueellisen tarpeen ja hakijan soveltuvuuden tehtävään.

9 VALTUUTETUN KIELITAITOTARKASTAJAN OIKEUDET JA NIIDEN RAJOITUKSET

9.1 Oikeudet

Liikenteen turvallisuusvirasto myöntää hakemuksesta kohtien 8.1.2 - 8.1.5 vaatimukset täyttävälle kielitaitotarkastajalle kirjallisen valtuutuksen, jossa määritellään kielitaitotarkastajan oikeudet.

9.2 Rajoitukset

Myöntäessään valtuutuksen kielitaitotarkastajalle Liikenteen turvallisuusvirasto voi rajoittaa kielitaitotarkastajan oikeudet koskemaan vain tiettyjä lupakirjan haltijoita ja/tai vain tietyn kielitaitokokeen käyttämistä kielitaitotarkastajan oman asiantuntemuksen perusteella.

10 KIELITAITOTARKASTAJAN VALTUUTUKSEN VOIMASSAOLO

10.1 Voimassaoloaika

Kielitaitotarkastajan valtuutus myönnetään enintään kolmen vuoden määräajaksi.

10.2 Voimassaolon jatkaminen

10.2.1 Kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että hän on valtuutuksen voimassaoloaikana:

- a) vastaanottanut vähintään 10 kielitaitokoea tai kielitaitotarkastusta ja
- b) osallistunut Liikenteen turvallisuusviraston järjestämään kielitaitotarkastajan kertauskoulutukseen.

10.2.2 Jos kielitaitotarkastajan valtuutuksen voimassaolon jatkamisen edellytykset eivät täyty, noudatetaan kohdan 10.3 vaatimuksia.

10.3 Uusiminen

10.3.1 Alle 12 kuukautta sitten vanhentuneen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on valtuutushakemuksen saapumispäivämäärää edeltävien 36 kuukauden aikana vastaanottanut 10 kielitaitokoea tai kielitaitotarkastusta ja on suorittanut Liikenteen turvallisuusviraston määräämän koulutuksen. Jos hakija ei ole vastaanottanut vähintään 10 kielitaitokoea tai kielitaitotarkastusta, noudatetaan kohdassa 10.3.2 asetettuja vaatimuksia.

10.3.2 Yli 12 mutta alle 36 kuukautta vanhentuneena olleen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on joko suorittanut Liikenteen turvallisuusviraston määräämän koulutuksen tai osoittanut pätevyytensä toimia kielitaitotarkastajana Liikenteen turvallisuusviraston määrittämällä tavalla.

10.3.3 Yli 36 kuukautta vanhentuneena olleen kielitaitotarkastajan valtuutuksen uusiminen edellyttää, että hakija on suorittanut Liikenteen turvallisuusviraston määräämän koulutuksen ja osoittanut pätevyytensä toimia kielitaitotarkastajana Liikenteen turvallisuusviraston määrittämällä tavalla.

11 KIELITAITOTARKASTAJAN ESTEELLISYYS

Kielitaitokoetta tai kielitaitotarkastusta ei saa ottaa vastaan kielitaitotarkastaja, joka:

- on antanut tarkastettavalle kyseisen kielen kielikoulutusta nyt suoritettavaa koetta varten, tai
- on esteellinen sukulaisuussuhteen, erityisen edun tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Pekka Henttu
ilmailujohtaja

Leila Iikkanen
erityisasiantuntija

Liite 1

KIELIT AidON ARVIOINTI

Arvioinnissa on määritettävä hakijan kielitaito seuraavilla osa-alueilla:

a) Ääntäminen:

- missä määrin hakijan äidinkieli tai murre vaikuttaa ääntämiseen, painotukseen, rytmiin ja intonaatioon
- miten paljon se vaikeuttaa puheen ymmärtämistä.

b) Rakenteet:

- hakijan kyky käyttää kieliopin perusrakenteita ja vaativampia rakenteita
- missä määrin hakijan kielioppivirheet vaikeuttavat merkityksen välittymistä.

c) Sanasto:

- hakijan käyttämän sanavaraston laajuus ja täsmällisyys
- hakijan kyky selittää sama asia toisin sanoin silloin, kun hän ei tiedä tarvittavaa sanaa.

d) Puheen sujuvuus:

- puhenopeus
- epäröinti, takertelu
- harjoitellun ja spontaanin puheen ero
- jäsenitys- ja sidesanojen käyttö.

e) Kuullun ymmärtäminen:

- yleisissä, konkreettisissa ja työhön liittyvistä aiheissa
- kohdattaessa kielellisiä hankaluuksia tai vaikeissa ja yllättävissä tilanteissa.

Koemateriaalissa käytettävän korostuksen (tai eri korostusten) on oltava riittävän ymmärrettävä kansainväliselle kuulijakunnalle.

f) Vuorovaikutus:

- vastausten laatu (välittömyys, asianmukaisuus ja informatiivisuus)
- kyky aloittaa ja ylläpitää keskustelua:
  - yleisistä, konkreettisista ja työhön liittyvistä aiheista
  - yllättävissä tilanteissa
- kyky selvittää ilmeiset väärinkäsitykset tarkistamalla, varmistamalla tai selventämällä.

Hakijan kielitaito kullakin osa-alueella arvioidaan ICAOn kielitaidon arviointiasteikon mukaisesti.